

SISÄASIAINMINISTERIÖN PELASTUSOSASTON JA LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN VÄLINEN TULOSSOPIMUS 2009

1 YLEISTÄ

1.1 Toiminta-ajatus

Länsi-Suomen lääninhallituksen pelastusosasto toimii hyvässä yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa. Tavoitteena on, että onnettomuuksien ehkäisyä tehostetaan ja pelastustoiminta onnettomuustilanteissa on tehokasta ja turvallista.

1.2 Arvot

Osaston arvoja ovat asiantuntijuus, avoimuus, palveluhenkisyys ja oikeudenmukaisuus.

1.3 Visio

Länsi-Suomen lääni on turvallinen ja viihtyisä paikka asua, käydä työssä ja viettää vapaa-aikaa. Pelastustoimen korkeatasoisilla palveluilla taataan väestön sekä yhteisöjen arvostus ja tuki toimialalle. Kansalaisten kokema turvallisuuden tunne sekä luottamus pelastuslaitoksiin pysyvät korkealla tasolla.

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Valtion aluehallintouudistuksen toimeenpano edellyttää riittävää työpanosta suunnitteluun sekä toimintamallien modernisointia uusien virastojen aloittaessa toimintansa 2010. Muutos tuo mukanaan mahdollisuuden verkostomaiseen uudelleen organisoitumiseen niin valtion pelastushallinnossa kuin yhteen sovitettaessa eri hallinnonalojen varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin sekä tilanteiden aikaisista johtamista.

Kuntien palvelurakenteen uudistaminen siivittää kuntien välistä yhteistyötä ja kuntaliitosten seurauksena kehitetään uusia toimintamalleja. Tästä syntyy tarve selvittää kuntien johtokeskusten uudelleen organisointi ja mukauttaa se kuntien uusiin yhteistyöalueisiin. Sama uudistustarve syntyy myös valmiussuunnitelmiin, joiden pohjana olleet organisaatiot ja alueet muuttuvat.

Suurten ikäluokkien eläköitymisen ja maan sisäisen muuttoliikkeen seurauksena sekä vakinaisen henkilöstön että vapaaehtoisten hälytysosastojen rekrytointi vaikeutuu harvaan asutuilla seuduilla.

3 TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET 2009-2013

Pelastustoimen painopisteet ovat:

- onnettomuuksien ehkäisyn tehostaminen ja erityisesti asumisen paloturvallisuuden parantaminen
- pelastuslaitosten toiminta- ja palvelukyvyyn kehittäminen, osaavan henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden varmistaminen
- valmiuden kehittäminen suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varalta
- pelastustoimea tukevan tutkimus- ja kehittämistoiminnan vakiinnuttaminen
- hätäkeskuksen toimintavarmuuden ja -nopeuden turvaaminen.

Pelastustoimen yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat:

- väestön luottamus pelastustoimeen säilyy hyvällä tasolla
- tulipalojen määrä vähenee
- palokuolemien määrä vähenee
- rakennuspaloista aiheutuneet palovahingot laskevat
- turvallisuuskulttuuri yhteiskunnassa paranee.

Lääninhallitusten erityistavoitteena on valmistella ALKU -hankkeen edellyttämät muutokset siten, että pelastustoimen tehtävien hoito jatkuu häiriöttä tulevissa aluehallintovirastoissa.

4 TULOSTAVOITTEET 2009

4.1 Pelastustoiminnan ja väestönsuojelun johtaminen

Lääninhallituksen pelastusosaston tehtävänä on ohjata ja johtaa pelastustoimen suunnittelua läänin alueella sekä huolehtia osaltaan suunnitelmien yhteensovittamisesta. Tätä varten lääninhallitus edistää pelastuslaitoksen ja muiden alueellisten toimijoiden välistä yhteistyötä.

- Varmistetaan lääninhallitusten kyky huolehtia pelastuslain mukaisista tehtävistä onnettomuustilanteissa.
- Ohjataan ja valvotaan palvelutasopäätösten uudistamista ja päätösten laatua ja tasoa ja seurataan, että pelastuslaitoksilla on voimassa olevat palvelutasopäätökset.
- Huolehditaan siitä, että pelastustoimen alueella on laadittu kattavat suunnitelmat suuronnettomuuksien varalta.
- Osallistutaan valtakunnallisen turvallisuustilannekatsauksen kokoamiseen helmikuussa ja syyskuussa sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisesti.
- Osallistutaan viranomaisten välisen yhteisen suuronnettomuuksien ja ympäristötuhojen riskianalyysin laadintaan. Riskianalyysin perusteella tarkistetaan kansalliset voimavarat ja tehdään esitykset voimavarojen kehittämiseksi sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisesti.
- Tehostetaan VIRVE:n käyttöä alueellisessa johtamistoiminnassa sekä valmiusharjoituksissa. Tarkoitus on aktivoida olemassa olevien päätelaitteiden käyttöä siten, että niitä käytettäisiin enemmän ja erilaisissa yhteistoimintatilanteissa sekä harjoituksissa.

- Tehostetaan ja vakiinnutetaan valmiustoimikuntien toimintaa.
- Lääninhallitus huolehtii osaltaan tarpeellisin ohjaus- ja valmistelutoimenpitein siitä, että pelastustoiminnan ja väestönsuojelun johtamisjärjestelmä toimii häiriöttä uusien aluehallintovirastojen aloittaessa toimintansa v. 2010.
- Valvotaan, että Seveso II direktiivin mukaiset ulkoiset pelastussuunnitelmat on laadittu ja raportoidaan suunnittelutilanteesta vuosittain sisäasiainministeriölle.

Lisäksi mahdollisuuksien ja resurssien mukaan asetetaan myös seuraavat tavoitteet:

- Kannustetaan pelastuslaitoksia järjestämään suuronnettomuusharjoituksia ja tuetaan niitä taloudellisesti.
- Kutsutaan läänin alueen pelastusjohtajat yhteistyökokouksiin ja järjestetään hätäkeskusjohtajien, poliisipäälliköiden ja pelastusjohtajien neuvottelupäivä.

Toimenpiteet/seurantamittarit

- On arvioitu lääninhallituksen omaa johtamisjärjestelmää ydinvoimalan pelastusharjoituksessa sekä valmiusharjoituksessa.
- On seurattu pelastuslaitosten palvelutasopäätöksien laatua ja niiden toteutumista ja puututtu havaittuihin puutteisiin.
- Kattavat suunnitelmat suuronnettomuuksien varalta -tavoitteen alueellista toteuttamista on käsitelty pelastusjohtajien kanssa ja tavoitteen toteutumisesta on laadittu yhteenveto.
- On osallistuttu valtakunnallisen turvallisuustilannekatsauksen kokoamiseen helmikuussa ja syyskuussa.
- On osallistuttu viranomaisten välisen suuronnettomuuksien ja ympäristöuhojen riskianalyysin laadintaan. Valmiustoimikunnat kokoontuvat vähintään kaksi kertaa ja keräävät materiaalin suuronnettomuusriskikartoituksen tekemiseksi.
- On tehostettu VIRVE:n käyttöä johtamistoiminnassa ja valmiusharjoituksissa.
- Läänin valmiustoimikunta määrittelee kerättävän materiaalin ja koostaa siitä suurvahinkoriskikartoituksen.
- Järjestetään yhdessä Pelastusopiston kanssa valmiusharjoitus Pirkanmaalla ja arvioidaan harjoituksen perusteella kehittämistarpeita.
- Järjestetään yhdessä sotilasläänien kanssa neljä viikon mittaista ja kaksi kahden päivän maanpuolustuskurssia.
- Johtamisjärjestelmiin on tehty ALKU-hankkeen edellyttämät muutokset.
- On toimitettu lokakuun 2009 loppuun mennessä selvitys sisäasiainministeriölle Seveso II direktiivin mukaisille laitoksille laadituista ulkoisista pelastussuunnitelmista.

4.2 Onnettomuuksien ehkäisy

Edellä mainittujen toiminnan painopisteiden 2009–2013 mukaisesti ensisijaisena tavoitteina ovat ihmisten ja yhteisöjen hyvät valmiudet estää onnettomuuksia ja toimia vaaratilanteissa sekä pelastuslaitosten (seitsemän kpl) tukeminen turvallisuutta parantavan tekniikan lisäämiseksi.

- Varmistetaan poikkihallinnollisen sisäisen turvallisuuden yhteistyön jatkuvuus aluehallinnon uudistuksen yhteydessä.
- Edistetään onnettomuuksien ehkäisemistä sisäisen turvallisuuden ohjelman linjausten mukaisesti:
 - Varmistetaan harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelut sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisesti valvomalla pelastuslaitosten palvelutasoa ja huolehditaan toimeenpanoryhmän esityksen mukaisen toimenpiteiden toteuttamisesta.
 - Huolehditaan, että pelastustoimi osallistuu paikallisten turvallisuussuunnitelmien laadintaan.
 - Seurataan riskikohteiden teknisen suojaamisen edistymistä valtakunnallisten linjausten mukaisesti.
 - Tuetaan sisäisen turvallisuuden ohjelmassa mainittuja valtakunnallisia turvallisuushankkeita kuten Tulipysäkki ja NouHätä!
 - Osallistutaan lääninhallituksen osastojen sisäisen turvallisuuden poikkihallinnolliseen toimintaan.
- Huolehditaan ja vastataan metsäpalojen tähyystoiminnasta läänin alueella. Metsäpalojen tähyystoiminta on tehokkaasti järjestetty läänin alueella. Arvioidaan metsäpalojen tähyystoiminnan vaikuttavuutta ja raportoidaan toiminnasta sisäasiainministeriölle.

Toimenpiteet/Seurantamittarit

- On varmistettu poikkihallinnollisen sisäisen turvallisuuden yhteistyön jatkuvuus aluehallintouudistuksen yhteydessä.
- On varmistettu harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelut valvomalla pelastuslaitosten palvelutasoa ja toimeenpantu läänikohtaiset tavoitteet HARVA-raportin mukaisesti.
- On käsitelty valtakunnallisten tavoitteiden (onnettomuuksien ehkäiseminen sisäisen turvallisuuden ohjelman linjausten mukaisesti, pelastustoimen osallistuminen aktiivisesti paikallisten turvallisuussuunnitelmien laadintaan) alueellista toteuttamista pelastusjohtajien kanssa ja tavoitteiden toteutumisesta on laadittu yhteenveto.
- On osallistuttu lääninhallituksen sisäisen turvallisuuden työryhmän toimintaan.
- On tehty tarvittavat sopimukset metsäpalojen valvontatoiminnasta toiminnanharjoittajien kanssa, sopimusten lukumäärä ilmoitetaan sisäasiainministeriölle.
- On laadittu arviointi metsäpalojen tähyystoiminnan vaikuttavuudesta.

4.3 Pelastustoimen kehittäminen ja yhteistoiminnan edistäminen

Edellä mainittujen toiminnan painopisteiden 2009–2013 mukaisesti ensisijaisena tavoitteena on tukea pelastuslaitoksia henkilöstön tehokkaassa käytössä ja pelastusviranomaisten tehokas toiminta.

- Kehitetään aktiivisesti ja ylläpidetään eri tahojen yhteistyötä pelastustoiminnassa ja varautumisessa.

Toimenpiteet/Seurantamittarit

- On järjestetty yhteensä kahdeksan neuvottelua ja seminaaria pelastuslaitosten ja yhteistoimintaviranomaisten toiminnan edistämiseksi.

- On osallistuttu pelastustoimen johdon foorumin ja sisäasiainministeriön kordinoimien muiden yhteistyöryhmien toimintaan.
- Osallistutaan kehityshankkeisiin sekä annetaan toimintaa koskevia lausuntoja.
- Kannustetaan pelastuslaitoksia toteuttamaan työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden seuranta osana pelastuslaitoksen laatujärjestelmää.
- Peruspalvelujen arvioinnin ja palvelutasopäätösten toteutumisen seurannan avulla kuvataan toiminnan vaikuttavuutta.

4.3.1 Varautuminen aluehallintouudistukseen

- Osallistutaan aktiivisesti ALKU-hankkeen toimeenpanoa koskevaan suunnitelmaan aluehallinnossa ja huolehditaan siitä, että pelastustoimen tehtävien hoito jatkuu häiriöttä uusien aluehallintovirastojen aloittaessa toimintansa vuoden 2010 alusta..
- Vaikutetaan siihen, että turvallisuusviranomaisten yhteistyö toimii hyvin uusiutuvassa aluehallinnossa.

Toimenpiteet/Seurantamittarit

- ALKU-hankkeen pelastustoimelta edellyttämät muutokset aluehallinnossa on valmisteltu.

4.4 Suuronnettomuus- ja valmiusharjoitusten sekä muun koulutuksen järjestäminen

Lääninhallituksen pelastusosasto osallistuu pelastustoimen alueiden sekä pelastustoimintaan osallistuvien muiden viranomaisten ja yhteisöjen yhteistoimintaa edistävien suuronnettomuus- ja valmiusharjoitusten sekä harjoituksia edeltävän koulutuksen järjestämiseen ja suunnitteluun perustuen pelastustoimen harjoitusstrategiaan.

- Tuetaan ja koordinoidaan järjestettäviä alueellisen tason harjoituksia yhdessä muiden viranomaisten, pelastusalan liittojen ja yhteisöjen kanssa.
- Laaditaan yhteistyössä pelastuslaitosten kanssa pelastuspalveluharjoitusten vuosisuunnitelma sekä valvotaan ja seurataan suunnitelman toteuttamista.
- Osallistutaan yhteisen kansallisen ohjelman laadintaan koskien suuronnettomuuksiin varautumiseen liittyviä koulutus- ja harjoitustapahtumia ja laaditaan suunnitelma suuronnettomuuksien koulutus- ja harjoitustapahtumista sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisesti.
- Osallistutaan VALHA 2010 -harjoituksen valmisteluun.

Toimenpiteet/Seurantamittarit

- On tuettu ja koordinoitu alueellisen tason harjoituksia.
- On laadittu pelastuspalveluharjoitusten vuosisuunnitelma.
- On osallistuttu kansallisen suuronnettomuuksiin varautumiseen liittyvien koulutus- ja harjoitustapahtuma -ohjelman laadintaan sekä laadittu suunnitelma suuronnettomuuksien koulutus- ja harjoitustapahtumista.
- On osallistuttu VALHA 2010 -harjoituksen valmisteluun.

4.5 Pelastustoimen valtionavustusten ja muiden hallintopäätösten käsitteleminen

Lääninhallituksen pelastusosasto

- päättää pelastustoimen valtionavustuksista
- antaa lausunnon Palosuojelurahaston avustushakemuksista
- käsittelee sekä Länsi-Suomen läänin että Itä-Suomen läänin väestönsuojan rakentamisvelvoitteita koskevat vapautushakemukset viivytyksettä
- käsittelee ja ratkaisee kantelut viivytyksettä ja lausuntopyyntö annettussa määräajassa
- antaa tarvittaessa neuvontaa

Toimenpiteet/Seurantamittarit

- On annettu lääninhallituksen päätös avustushakemuksiin yhden kuukauden kuluessa sisäasiainministeriön tarkoitukseen myöntämän määrärahapäätöksen saamisesta. Sovitaan pelisäännöistä läänin ja seitsemän pelastuslaitoksen yhteisessä kalustotyöryhmässä.
- On seurattu ja vertailtu edellisten vuosien tietoihin väestönsuojien rakentamisen vapautushakemusten määriä, keskimääräisiä käsittelyaikoja ja valitusten määriä.
- On seurattu ja vertailtu edellisten vuosien tietoihin kanteluiden ja lausuntopyyntöjen määriä, niiden keskimääräistä käsittelyaikaa sekä 6 kuukauden käsittelyajan ylittävien kanteluiden määriä.

4.6 Pelastustoimen palvelujen arviointi, valvonta ja raportointi

Lääninhallituksen pelastusosaston tehtävänä on huolehtia läänin alueen pelastustoimen valvonnasta, palvelujen arvioinnista sekä raportoinnista sisäasiainministeriölle.

- Laaditaan peruspalvelujen arviointiraportti sekä arvioidaan pelastuslaitoksen palvelutason toteutumista ja puututaan tarvittaessa palvelutasossa oleviin puutteisiin.
- Arvioidaan valvonnassa esiin tulleita tapauksia ja niiden johdosta aiheutuneita toimenpiteitä.

Toimenpiteet/Seurantamittarit

- Peruspalveluraportti on tehty annetussa määräajassa ja siinä on arvioitu palotarkastusten määrä ja toimintavalmiuden toteutuminen riskialueilla I-III.

4.7 Lääninhallituksen pelastusosaston toiminnan kehittäminen

Kehittämistyö liittyy pääosin toimintojen jatkumiseen ja järjestämiseen uudistuvassa aluehallinnossa. Seuranta ja raportointi tapahtuvat osana ALKU-hanketta ja tu-
losohjausprosessia.

Toimenpiteet/Seurantamittarit

- On osallistuttu ALKU-hankkeen toteuttamiseen.

5 RESURSSIT

- Länsi-Suomen lääninhallituksen pelastusosastoon kuuluu 13 virkaa.

6 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO, RAPORTOINTI JA ALLEKIRJOITUKSET

Sopimus on voimassa 1.1.2009-31.12.2009.

Lääninhallitus raportoi alkuvuoden 1.1. – 30.6.2009 tulostavoitteiden toteutumisesta sisäasiainministeriölle 30.8.2009 mennessä laatimalla poikkeamaraportin erikseen annettavan ohjeistuksen mukaisesti. Toimintakertomus vuodelta 2009 laaditaan erikseen annettavien ohjeiden mukaisesti.

Helsingissä __.02.2009

Sisäasiainministeriön
puolesta

Pentti Partanen
Pelastusyllyjohtaja

Veikko Peltonen
Suunnittelujohtaja

Turussa 20.01.2009

Länsi-Suomen lääninhallituksen
puolesta

Rauno Saari
Maaherra

Taneli Rasmus
Lääninvalmiusjohtaja